

Obsah

Úvodem (5)

Vztah autora ke Karlu Reinerovi – Prvý pokus o monografii – Vznik skladatelova *Komentáře k životopisu* – Nový pokus o reinerovskou monografii – Karel Reiner jako představitel Hábovy kompoziční školy – Význam Reinerovy umělecké osobnosti

1. Rodové předpoklady, dětství a studium (10)

Geografické rozložení rakouské monarchie, postavení Bukoviny – Otec Josef Reiner, jeho studium ve Vídni a snaha o dráhu profesionálního hudebníka – Matka Sima Scherlagová, sňatek s Josefem Reinerem, přesídlení do Žatce – Narození Karla Reinera – Josef Reiner ve funkci vrchního kantora v žatecké náboženské obci – Jeho charakter – Dětství Karla Reinera – Znalosti a výuka češtiny – Všeobecná výuka a hudební výchova – Na gymnáziu – První zkušenosti s hudbou – Zájem o cestování – Maturita v Žatci – Vysokoškolské studium, studentem na Německé hudební akademii v Praze

2. U Aloise Háby a Josefa Suka (23)

Reinerovo okouzlení I. symfonií Ervína Schulhoffa – Soukromé hodiny u Aloise Háby – Přejít do „hábovny“ na konzervatoři – *Devět veselých improvizací pro klavír* – Způsob výuky u Aloise Háby – *Pět jazzových studií pro klavír* – *Dvacet sedm malých inventur pro klavír* – I. sonáta pro housle a klavír – Účast na 8. festivalu Mezinárodní společnosti pro soudobou hudbu (ISCM) v Lutychu a Bruselu – Studium na mistrovské škole u Josefa Suka – *Sedm miniatur pro dechový kvintet* – Suita *Dvanáct* pro dechový kvintet a klavír – I. smyčcový kvartet – *Čtyři písně pro střední hlas a klavír* na slova Pavla Brandla – *Suita pro velký orchestr* – I. sonáta pro klavír – Sukovo doporučení pro vídeňskou Universal Edition – Sukovo ocenění Reinerova talentu – Reinerův vztah k Josefu Sukovi – Absolutorium v Hábově oddělení na konzervatoři – Hábovým neoficiálním asistentem

3. Interpretem moderní hudby (1933–1938) (45)

Pianistické umění Ervína Schulhoffa – Reinerovo studium klavíru u E. Schulhoffa – Hra jazzových skladeb – Konkurz do rozhlasu – Duo s Arnoštem Strížkem – Vystupování v rozhlase – Sólistou v klavírních koncertech K. Reschida, S. Osterce, L. Janáčka, J. Ježka, D. Šostakoviče, A. Háby ad. – Interpretem moderní hudby v domácích i zahraničních rozhlasech – V Hilversumu, Bruselu, Beromünsteru, Štrasburku, Lucemburku – Koncerty pro Přítomnost a SVU Mánes – Nová dramaturgická orientace Přítomnosti – Doprovazečem zpěvačky Ré

Kosterové – Sólové recitály v Lublani, koncerty ve Vídni a Bratislavě – Účast na zájezdu divadla E. F. Buriana ve Švýcarsku – Interpretem čtvrttónové hudby v Berlíně – Hra tzv. kombinační technikou – Reinerova tzv. meziklaviaturová technika – Reinerův názor na čtvrttónovou hudbu – Účast na kongresu orientální hudby v Káhiře – Uznávaným interpretem čtvrttónové hudby – *Koncert pro klavír a orchestr v jedné větě* – *Fantazie pro čtvrttónový klavír*

4. V divadle E. F. Buriana (67)

Reinerův příchod do divadla E. F. Buriana – Burianovy texty na melodie K. Reinera – Hra na klavír v Burianově divadle – Zájezd s divadlem do Curychu – Hudba k Máchovu *Máji* – Hudba k *Haškovým novinám* – Hudba ke starofrancouzské frašce *Mistr Pleticha* – Hudba ke Klicperově hře *Každý něco pro vlast* – Hudba k *Evženu Oněginovi* a dalším hrám – Zhodnocení Reinerovy práce pro Burianovo divadlo – Význam E. F. Buriana pro Karla Reinera

5. Doktorem práv (80)

Zkoušky na právnické fakultě a získání doktorátu – Snaha získat místo v hudební nebo právnické oblasti – Odmítnutí místa v Mladé Boleslavi a na finanční prokuratuře v Praze – Nalezení existenčního východiska

6. Organizátorem a hudebním redaktorem (83)

Proměna sdružení pro soudobou hudbu Přítomnost – Členství E. F. Buriana v Přítomnosti – Reinerovy články v Klíči – Vznik Rytmu a Reinerovy příspěvky v něm – Aktuálnost Sukovy hudby – Kritika Nejedlého – Křenek a Schönberg – E. F. Burian – Reinerův podíl na uskutečnění festivalu Mezinárodní společnosti pro soudobou hudbu v Praze – Účast na festivalu v Paříži – Spolupráce s časopisem Eva – Příspěvatelem Českého slova – Případ premiéry Jihočeské suity – Kritika výběru hudby na gramofonových deskách – Hudebním poradcem firmy Esta – Nahrávání vážné hudby

7. Skladby z let 1932–1938 (96)

Ohrožení demokracie v ČSR – Stanoviska umělců k politické situaci – Písňe *Na palubě*, *Píseň Thälmannova*, *Nikdy nezemřeme* – Kritika Reinerovy písňové melodiky – Hábovo pojetí masové písňe – *Jednota*, pantomima na paměť studenta Zahradníčka – *Song o pěti kontinentech* – *Pochod čínských dětí* – *Suita pro sólové housle* – Letní prázdniny s Hábovými v Nové Huti pod Nižborem – *Koncert pro nonet* – *Tři písňe pro vyšší hlas a klavír na slova A. Sovy* – *Šedm říkáněk pro dětský hlas a klavír* – *Tři písňe milostné* – *Pět písňí na německá a čes-*

ká slova Karla Hynka Máchy - Šest dvouhlasých písní pro dětský sbor - Čtrnáct písní na slova staré čínské poezie - Koncert pro housle a malý orchestr - Sedm klavírních skladeb pro děti Minda-Minda - Lis-topadové popěvky - Sonáta pro saxofon a klavír

8. Před deportací (115)

Platnost norimberských zákonů v Protektorátu Čechy a Morava - Rozhodnutí o vyhlazení Židů - Budování vyhlazovacích táborů - Situace židovských hudebníků v protektorátu - Organizování ilegálních koncertů - Vydávání Židovských listů - Získání notového materiálu pro terezínské ghetto - Útulky pro židovské děti v Praze - Snaha Karla Reinerera o emigraci - Boj o holou existenci, pomoc přátel - vyučování klavíru - Vydání Špalíčku národních písní a říkadel - Vztah Aloise Háby ke Karlu Reinerovi za okupace - Setkání s Hanou Steinerovou a svatba Karla Reinerera - Píseň *My jdeme ruku v ruce* - Hudba k baladám *Šla Kačenka a Zbojnická balada* - II. smyčcový kvartet - II. sonáta pro klavír „Vítězství“ - *Květovaný kůň* - Vyřazení *Fantazie pro orchestr* a *Koncertu pro violoncello a orchestr* ze skladatelova díla - Zničení a ukrytí vlastních dokumentů a notových rukopisů

9. Vězněm v koncentračních táborech (142)

Židovské ghetto Terezín - Rozvoj kulturních aktivit v ghettu - Reinerova deportace do Terezína, práce s dětmi v dětském domově - Voicebandové úpravy pohádek *Otesánek* a *Král Tchoř* - Provedení *Květovaného koně* s terezínskými dětmi - *33 písní na slova Ch. Morgensterna pro pěvecký sbor a smyčcový kvartet v šestinotónovém systému* - Scénické hudby k Rostandovým *Romantikům* a k Tylovi *Strakonickému dudákovi* - Scénická hudba k *Ester* - Klavíristou v ghettu v sólových recitálech a při doprovodech pěvců - Poslední hodiny v Terezíně - Deportace do Osvětimi - Poměry v lágru - Nový transport do Kauferingu u Landsbergu, práce na letecké podzemní továrně - Onemocnění tyfem - Pochod smrti - Návrat domů

10. V prvních letech po osvobození (164)

Na prahu nového života, setkání s manželkou, zařízení nového domova - Problémy s československým občanstvím - Vyrovnání s Estou, Reinerův návrh na vydavatelský podnik - Spolupracovníkem Svobodného Československa - Ve Velké opeře 5. května, studium Hábovy Matky - Příspěvatelem Kulturní politiky - Sociální postavení skladatelů a výkonných umělců - „Falešné“ sběratelství hudebních nástrojů - Poslání Pražského jara - Kulturní práce jako sociální služba - Boj o hudební školství - Uplatnění hudební kritiky - Propagace soudobé hudby v cizině - Nesoulad osobních stanovisek s pojetím komunistické

ideologie – Šéfredaktorem Rytmu – Německá vojenská hudba – Definování hudební avantgardy – Reinerovo antroposofické přesvědčení – Zhodnocení XI. ročníku Rytmu – Reinerovo stanovisko ke KSČ a její poválečné linii v kulturní oblasti – V Syndikátu českých skladatelů – Opět klavíristou – Koncert se čtvrttónovými skladbami Aloise Háby – Koncerty čtvrttónových skladeb na Pražském jaru a v Přítomnosti – *Národ zpívá o vojně* – *Sládek dětem* – *Sonata brevis pro violoncello a klavír* – *Sonatina pro trubku a pozoun ve čtvrttónovém systému* – *Abeceda* – *Divertimento* – *Koncertantní suita – III. smyčcový kvartet* – *Znělka pro město Žatec*

11. Úděl „formalisty“ (206)

Tajemníkem Syndikátu českých skladatelů – Kritika Karla Reibera jako představitele formalismu – Diskriminace v SČS – Členství v KSČ – Podezření ze sionismu – Pokračující diskriminace – Vedoucí hudebního oddělení v ÚDLT – Nové tvůrčí zaměření – Komponování písní pro nejširší vrstvy – Úpravy lidových písní pro amatérské soubory – Vztah k masové písni a její tvorba – Tvůrčí soutěže – Přezírání skladatelovy písňové tvorby – Autorovy názory na jejich ideální typ – Konflikt staré a nové písně – Aranžmá tzv. nových lidových písní – Příručky *Pěvecký soubor* – *Co zpívat, co hrát* – Skladatelovo postavení v SČS – *Tři české pohádky pro komorní ženský sbor* – *Dvě skladby pro lesní roh a malý orchestr (klavír)* – *Tři české tance pro orchestr* – *Jarní předehra* – *Opera Zakletá píseň* – *Kantáta Píseň o vlasti* – *IV. smyčcový kvartet* – *Tři skladby pro hoboj a klavír* – Mužské sbory *Jak rád Tě mám* a *Sloky osvobozeného člověka* – Cyklus písní *Rodná země* – Hudba k filmu *Zima* – *Elegie a Capriccio pro violoncello a klavír* – Hudba k filmu *On partu nezradí* – *Sonáta pro kontrabas a klavír* – *Šest dvojzpěvů pro ženský sbor s doprovodem klavíru* – Hudba k filmu *Motýli tady nežijí* a stejnojmenná suita pro orchestr – *II. sonáta pro housle a klavír* – *Symfonie pro velký orchestr* – Mužský sbor *Na Rudém náměstí* – *Malá suita pro devět dechových nástrojů* – Skladatelův pohled na vlastní tvorbu posledního tvůrčího období

12. Nové cíle (258)

Odchod z ÚDLT, výhradně skladatelem – Vývoj současné hudby – Vyznamenání Za vynikající práci – Funkce v SČS – *III. sonáta pro klavír* – Nové písně – Hudba k filmům *Sluneční laboratoř*, *Sklo* a *Ledové moře volá* – Nové písně a dětské sbory, madrigal *Mírová* aj. – *Kantáta Bylo jim tisíc let* – *Šest bagatel pro trubku a klavír* – *Dvě skladby pro hoboj a harfu* – *Symfonická předehra pro velký orchestr* – *Čtyři skladby pro sólový klarinet in B* – *Tři preludia pro varhany* – Hudba k filmu *Dialogy s hvězdami*

13. Druhý dech (275)

Ozdravný proces v umění a hudbě – Předsedou IV. a V. výboru ČHF – Nové metody práce v ČHF – Na festivalu Berliner Festwochen v 1964 – *Šest studií pro flétnu a klavír podle obrazu Františka Jiroudka* – *Trio pro flétnu, basklarinet a bicí nástroje* – *Suita pro harfu* – *Tři skladby pro klavír* – Na Bienale v Záhřebu v roce 1965 – *Suita pro fagot a klavír* – *Concertino pro fagot, dechové a bicí nástroje* – *Trio pro housle, violoncello a klavír* – *Hudba pro čtyři klarinety* – Hudba k filmu *Otto Gutfreund* – Na pozvání nadace Pro Helvetia ve Švýcarsku v roce 1966 – Na kongresu Mezinárodní hudební rady v Rotterdamu roku 1966 – *Koncert pro basklarinet, smyčce a bicí nástroje* – *Tři koncertantní skladby pro basklarinet a klavír* – *Črty pro klavírní kvartet* – *Písně utrpení* pro televizní film – *Písně pro nižší hlas a klavír na slova Franze Theodora Csokora* – *Koncertantní suite pro symfonický orchestr* – *Dvě skladby pro saxofon Es alto a klavír* – *Koncertantní sonáta pro bicí nástroje* – *Tři koncertní etudy pro cimbál* – Udělení titulu Zasloužilý umělec – Hudba k Tauferově básni *Těma paměť* – *Prolegomena pro smyčcový kvartet* – *Ábrnky pro nižší hlas a klavír* – *Čtyři zkratky pro žestový kvintet* – Hudba k Dismanovým pásmům veršů *Od jehly k mašinkám a Šeptem před usnutím* – Hudba k satíře *Chvála bláznivosti* – Na festivalu Mezinárodní společnosti pro soudobou hudbu v Hamburku v roce 1969 – *Volné listy pro klarinet, violoncello a klavír* – *Třípsiny pro střední hlas a klavír* – Hudba k filmu *Pomoc Florencii* – *Dua, pět virtuózních skladeb v rozsahu c¹ – h² pro dvoje klarinety in B, hoboje, flétny nebo trubky in B a jejich kombinace*

14. Vrcholné údobí (320)

Uzlový bod skladatelské existence – Důsledky vystoupení z KSČ – Nová forma diskriminace – Skladatelem mimo SČSKU – Ignorování Reinerovy tvorby na koncertních pódiiích – Omezení příjmů – Vydávání děl – *Aus den „Zahmen Xenien“ von J. W. Goethe pro zpěv a flétnu* – *Formule pro pozoun a klavír* – *Záznamy pro fagot sólo* – *Kresby; komorní hudba pro klarinet in B (nebo housle), lesní roh a klavír* – *Sentence pro flétnu, housle, violu a violoncello* – *Tercety pro hoboje, klarinet in B a fagot* – Práce na Výběrovém katalogu české umělecké hudby 20. století – *Dua pro dva čtvrtónové klarinety in B* – Hudba k filmu *Harmonie světa* – *Hrátky pro dechový kvintet* – *Myší minibalady pro zpěv a klavír* – *Akrostichon a Allegro pro basklarinet a klavír* – *Opera O strašlivém drakovi, princezně a ševcovi* – Uvedení opery v Praze, její zákaz v Německu – *Náměty pro kytaru* – *Overtura ritmica pro kytaru* – *Replíky* – *Preambule (II. nonet)* – *Zárodky pro klavír* – *Sloky pro violu a klavír* – *Promluvy pro komorní orchestr* – *Lieder nach Reiner Kunze* – *Hudba pro smyčce* – *Diptych č. 2* – *Portréty; suite pro housle, violu a violoncello* – *Partita pro soubor Symposium*

musicum – *Díptych č. 1 pro symfonický orchestr* – Snaha o rehabilitaci uměleckého významu Aloise Háby – Kurz čtvrttónové hudby na JAMU v Brně – Snaha o ustavení Společnosti Aloise Háby – *Dialogy pro dvě flétny* – *Tři symfonické věty pro orchestr* – *Marginálie pro basklari-net* – *Paneły pro žesťový kvintet* – *Hovory pro baryton-saxofon in Es a flétnu* – Poslední měsíce skladatelova života, nemoc a smrt

15. Kompoziční profil skladatele (379)

Základní etapy autorovy tvorby – První období – Přilnutí k avantgardním směrům – Politická orientace – Druhé období – Práce pro ÚDLT – Nebezpečí eklekticismu – Třetí období – Přimknutí k reformnímu komunismu – Rozchod s KSCČ – Šíře hudební tvorby podle druhů – Vynalézavost v nástrojových kombinacích – Význam orchestrálních skladeb – Vztah k vokální tvorbě – Východiska v oblasti harmonie – Kompoziční práce s dvanácti tóny – Tónová centralita – Preference některých intervalů – Hledání nové útvarnosti – Volné hudební formy – Atematická kompoziční práce – Rytmická složka – Instrumentace – Vztah ke čtvrttónové hudbě – Názvy autorových skladeb – Karel Reiner jako představitel české hudební avantgardy

Přehled tvorby (391)

**Skladby komorní, vokální, orchestrální, vokálně-
-instrumentální a jevištní (391)**

Scénická, filmová a rozhlasová hudba (435)

Písně pro pěvecké soubory s doprovodem (437)

Úpravy lidových písní (440)

Taneční skladby a úpravy (442)

Úpravy cizích skladeb (443)

Rejstřík děl Karla Reinera (444)

Jmenný rejstřík (450)